

ارتباط بین تعداد دفعات شیردهی در روز و رشد کودک در سال دوم تولد

دکتر ناهید مسعودپور¹ زینت سالم² دکتر محسن رضاییان³ دکتر وحید حسامی⁴
¹ استادیار گروه اطفال، ² مربی گروه پزشکی اجتماعی، ³ استادیار گروه پزشکی اجتماعی، ⁴ پزشک عمومی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
مجله پزشکی هرمزگان سال دوازدهم شماره سوم پاییز 87 صفحات 187-195

چکیده

مقدمه: اهمیت تغذیه با شیر مادر در دو سال نخست زندگی بر همگان واضح است ولی در سال دوم، شیر مادر به تنهایی پاسخگوی نیازهای تغذیه‌ای کودک نمی‌باشد. 70% انرژی مورد نیاز روزانه در سال دوم از غذای کمکی تأمین می‌شود و به نظر می‌رسد اجرای ناصحیح از شیر گرفتن، دریافت کالری موردنیاز کودک را محدود و تقاضای وی را به شیر مادر افزایش می‌دهد. هدف این مطالعه تعیین ارتباط بین دفعات شیردهی با رشد کودک در سال دوم تولد است.

روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی - مقطعی بوده و جمعیت مورد مطالعه، 404 کودک 1-2 ساله مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهرستان رفسنجان بود. روش نمونه‌گیری تصادفی ساده بود. اطلاعات بوسیله پرسشنامه کامل شد و قد و وزن کودک توسط پژوهشگر اندازه‌گیری و تعداد دفعات شیردهی در طول شبانه روز ثبت شد. برای بررسی ارتباط بین تعداد دفعات شیردهی در روز و رشد کودک از آزمونهای کای دو و آزمون دقیق فیشر استفاده شد.

نتایج: این بررسی نشان داد که بین تعداد دفعات شیردهی در روز و رشد قدی کودک با $P=0/009$ ارتباط معناداری وجود دارد. ولی بین تعداد دفعات شیردهی در روز و رشد وزنی کودک ارتباط معناداری دیده نشد.

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد غذای تکمیلی کالری کافی را برای کودک تأمین نکرده و باعث تقاضای بیشتر کودک به شیر مادر می‌شود و در سال دوم با کوتاهی قد کودک همراه بود. بنابراین پیشنهاد می‌شود با تأکید بر استفاده از شیر مادر در سال دوم و آموزش بیشتر مادران در استفاده صحیح از غذای تکمیلی، روند رشد طبیعی کودک تأمین شود.

کلیدواژه‌ها: تغذیه با شیر مادر - سوءتغذیه - رشد

نویسنده مسئول:
دکتر ناهید مسعودپور
گروه آموزشی اطفال دانشگاه
علوم پزشکی رفسنجان
رفسنجان - ایران
تلفن: 98 913 3917694
پست الکترونیکی:
Dr.masoodpoor@yahoo.com

دریافت مقاله: 85/5/16 اصلاح نهایی: 86/4/25 پذیرش مقاله: 86/10/16

مقدمه:

کودکان زیر پنج سال را تشکیل می‌دهد (1، 2). شیر مادر باعث ارتباط عاطفی نوزاد با مادر شده و این ارتباط می‌تواند در سالهای بعدی زندگی روی ثبات شخصیتی کودک مؤثر واقع شود (3). شاخص‌هایی مانند آمادگی تکاملی و نیازهای تغذیه‌ای کودک زمان مناسب را برای افزودن غذاهای مختلف تعیین می‌کنند. با توجه به اینکه شیر مادر تا پایان یک سالگی همچنان غذای اصلی کودک تلقی می‌شود، باید از شش ماهگی به بعد همراه با ادامه شیردهی،

شیر مادر تمام نیازهای تغذیه‌ای کودک در شش ماه اول زندگی مانند مواد مغذی، آنتی‌بادی‌ها، هورمون‌ها، فاکتورهای ایمنی و آنتی‌اکسیدان‌ها و تمامی نیازهای رشدی وی را تأمین می‌کند. تغذیه انحصاری با شیر مادر تا شش ماهگی و ادامه آن با غذاهای مناسب، شیوع سوءتغذیه را در کودکان زیر پنج سال کاهش می‌دهد. این نکته از آن جهت حائز اهمیت است که سوءتغذیه علت بیش از 50% مرگ